

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 14CoP/106/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223204302
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Foltán
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1223204302.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Foltána a sudcov JUDr. Ľubomíra Bundzela a JUDr. Kristíny Srnkovej, v právnej veci maloletého A. B., narodeného XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, so sídlom Jána Bottu 4, Trnava, dieťa matky C. A. D., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. XXXX/XX, B., zastúpenej spoločnosťou Roman Kvasnica a partneri s.r.o., so sídlom Žilinská cesta 130, Piešťany a JUDr. Andreou Vyskočovou, advokátkou so sídlom Žilinská cesta 130, Piešťany, a otca C. G. B., narodeného XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX/XX, I., Česká republika, prechodne bytom J. K. XX, J. X - L., Česká republika, zastúpeného JUDr. Danielou Ježovou, LL.M., PhD., advokátkou so sídlom Javorinská 13, Bratislava – mestská časť Staré Mesto, v konaní o návrhu otca na nariadenie návratu maloletého dieťaťa do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, o odvolaní otca proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava II č. k. 40P/47/2023-370 zo dňa 27.11.2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **zrušuje a vec mu vracia** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

- Uznesením zo dňa 27.11.2023 súd prvej inštancie zamietol návrh otca na nariadenie návratu maloletého dieťaťa do cudziny – Českej republiky (I. výrok) a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (II. výrok).
- Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil aplikáciou čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 1, 3, 4, 12, 13, 14, 19 Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí prijatého v Haagu dňa 25.10.1980, publikovaného v oznámení Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky pod č. 119/2001 Z. z. (ďalej len „Haagsky dohovor“), čl. 2 bodom 9 a 11, čl. 27 bodom 1, 3, 4 Nariadenia Rady (EÚ) č. 2019/1111 z 25.06.2019 o právomoci a uznávaní a výkone rozhodnutí v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností a o medzinárodných únosoch detí (ďalej len „Nariadenie“), ust. § 2 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom a ust. § 123 ods. 1, 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), v zmysle ktorých na základe vykonaného dokazovania prijal záver, že krajinou obvyklého pobytu maloletého dieťaťa bezprostredne pred navrhovateľom tvrdným premiestnením, resp. zadržaním matkou dňa 16.05.2023 je Slovenská republika, preto na daný prípad nie je možné aplikovať ustanovenia Haagskeho dohovoru.
- Konštatoval, že z vykonaných dôkazov nebolo možné prijať záver, že maloleté dieťa nadobudlo a jednoznačne malo bezprostredne pred premiestnením na územie Slovenskej republiky dňa 16.05.2023 obvyklý pobyt na území Českej republiky, keďže chýbala dohoda rodičov, na základe ktorej by k nadobudnutiu obvyklého pobytu maloletého dieťaťa v Českej republike došlo, naopak závery súdu svedčia o dočasnosti pobytu maloletého dieťaťa v Českej republike.

4. Pri výklade pojmu obvyklý pobyt vychádzal súd prvej inštancie z judikatúry, podľa ktorej je obvyklý pobyt dieťaťa tam, kde je dieťa sociálne začlenené, kde sa nielen fyzicky určitý čas zdržiava, ale má vytvorené sociálne a rodinné väzby, pričom je potrebné prihliadnuť aj na to, kde a za akých podmienok si dieťa plní školskú dochádzku. V danom prípade súd prvej inštancie z vykonaných dôkazov zistil, že dieťa bolo prijaté na predprimárne vzdelávanie v Materskej škole B. B. L. B., kam v septembri 2023 nastúpilo. Hoci sa otec pokúsil o zápis maloletého dieťaťa do Materskej školy na G. E. L. J. a návrhom žiadal Obvodný súd Praha 9 o náhradu súhlasu matky so zápisom dieťaťa, toto konanie bolo zastavené pre nedostatok právomoci českého súdu konať, pričom aj z kontextu rozhodnutia vyplýva, že český súd považoval za obvyklý pobyt dieťaťa Slovenskú republiku.

Súd prvej inštancie nespochybnil argumentáciu otca týkajúcu sa integrácie dieťaťa v sociálnom a zdravotnom systéme Českej republiky, avšak skutočnosti, že dieťa bolo zdravotne poistené v Českej republike, kde malo svojho pediatra, považoval za prirodzené, keď sa spolu s matkou prechodne v J. zdržiavalo a bolo potrebné aktuálne riešiť jeho zdravotný stav. Z rozpisu návštev u pediatra M. D. v J. nevyplýva, že tieto návštevy boli pravidelné a časté, naopak, v roku 2021 to bolo iba tri krát v dňoch 19.03., 29.04., 27.05. a v roku 2022 dva krát v dňoch 22.04., 22.09., v roku 2023 maloleté dieťa nenavštívilo pediatra v J. ani raz. Z potvrdenia pediatra, ktorého navštevovalo maloleté dieťa v B. (M. J.) vyplývalo, že maloleté dieťa mal vo svojej starostlivosti a pravidelne ho navštevovalo. Súd zdôraznil, že matka poberala rodinné prídavky na Slovensku.

Dospel k záveru, že argumentácia otca, že maloleté dieťa navštevovalo Materskú školu v J. N. a malo teda zázemie v J. v Českej republike, na záver o obvyklom pobyte maloletého dieťaťa na území Českej republiky v čase bezprostredne pred premiestnením bola nepostačujúca, pretože začlenenie samotného dieťaťa do určitého prostredia samé o sebe bez ďalšieho nevyjadruje. Z potvrdenia zariadenia bolo zrejmé, že nešlo o materskú školu, kde by prebiehalo riadne predprimárne vzdelávanie, ale o tzv. detský klub a nevyplýval z neho ani presný časový rozsah, konkrétne obdobie, kedy maloleté dieťa klub navštevovalo, a podľa výpovede matky tam maloleté dieťa počas pobytu v J. viac nechodilo, ako chodilo. Vzhľadom na charakter zariadenia, ktoré fungovalo nie ako klasická materská škola, ale ako detský klub - herňa, súd prvej inštancie dôvodil, že tento argument navrhovateľa vyznieva nepresvedčivo a nemožno to vyhodnocovať ako riadnu návštevu predškolského zariadenia maloletým dieťaťom.

Z vykonaných dôkazov podľa názoru súdu prvej inštancie jednoznačne vyplynulo, že maloleté dieťa riadne navštevovalo a stále navštevuje predškolské zariadenie na území Slovenskej republiky v Trnave.

5. Súd prvej inštancie neprisvedčil argumentácii navrhovateľa, podľa ktorej mal maloletý A. obvyklý pobyt na území Českej republiky, keď v súlade so závermi dokazovania, vyhodnotením všetkých vykonaných dôkazov sa súdu javila výpoveď matky pravdivá, že otec súhlasil s obvyklým pobytom maloletého dieťaťa v Slovenskej republike a sám v júni 2020 matku s dieťaťom do B. priviezol, následne si dieťa brával alebo ho navštevoval v režime päť dní v mesiaci. Z jeho výpovede pred súdom vyplynulo, že sa s matkou dieťaťa chcel v septembri 2020 rozísť a za týmto účelom jej to prišiel do B. oznámiť, ale napokon jej navrhol skúšobné obdobie obnovy spolužitia a primäl ju, aby 31.12.2020 prišla za ním do J. a skúsili ešte raz fungovať ako rodina. Súd prvej inštancie ustálil, že maloletý A. má obvyklý pobyt v Slovenskej republike od júna 2020, a do J. chodil za účelom stretnutí s otcom, prípadne tam prechodne pobudol spolu s matkou za účelom pokusu o obnovu rodiny na návrh otca, čo sa nepodarilo, keď otec sa napokon rozhodol pre vzťah s inou ženou, s ktorou už čakajú aj spoločné dieťa. Argumentácia navrhovateľa bez opory vo vykonaných dôkazov sa súdu javila ako účelová, keď všetky listinné dôkazy, aj samotné správy otca z konverzácie s matkou nachádzajúce sa v spise svedčia v prospech záveru súdu. Ani čestné prehlásenia susedov nie sú spôsobilé zvrátiť tento záver súdu, keď susedia manželia H. a O. P. nežili v spoločnej domácnosti s matkou a dieťaťom a nejavilo sa pravdepodobné, že by si viedli presnú evidenciu ich prítomnosti v byte J. K.. Súd tento dôkaz predložený otcom vyhodnotil ako nepresvedčivý a účelový.

6. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak.

7. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie otec namietajúc, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. d), f), h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej len „CSP“). Nesúhlasil s odôvodnením súdu prvej inštancie, že k tomu, aby došlo k nadobudnutiu obvyklého pobytu maloletého dieťaťa v Českej republike chýbala dohoda rodičov, keďže obvyklý pobyt dieťaťa sa určuje na základe toho, kde má maloleté dieťa centrum svojich záujmov,

svoje sociálne a rodinné väzby počas svojho života. Pri zisťovaní obvyklého pobytu sa nepreukazuje dohoda rodičov, ale ich vôľa zriadiť si v štáte centrum svojich záujmov a samotné kroky k tomu smerujúce. V podmienkach Európskej únie pojem obvyklý pobyt dieťaťa používa samotné Nariadenie a judikatúra Súdneho dvora EÚ, ktorá bola k tomuto pojmu prijatá. Súdny dvor EÚ zdôraznil, že je potrebné prihliadať na všetky okolnosti existujúce v rozhodujúcom čase týkajúce sa toho ktorého konkrétneho prípadu. Poukázal na judikatúru Súdneho dvora EÚ (Mercerdi v. Chaffe) z ktorej vyplýva, že obvyklý pobyt dieťaťa sa môže definovať ako miesto, ktoré má nejaký skutočný význam pre jeho každodenný život, miesto, kde dieťa žije určitou formou stabilného a trvalého prepojenia. Pri určovaní obvyklého pobytu dieťaťa by sa mali brať do úvahy tak sociálne, ako aj rodinné a kultúrne väzby v kontexte každodenného života. Zvyčajný pobyt dieťaťa označil za miesto, ktoré vykazuje určitú integráciu dieťaťa v rámci sociálneho prostredia. Pojem obvyklý pobyt predstavuje centrálny prvok na posúdenie dôvodnosti žiadosti o návrat. Namietal, že súd prvej inštancie nevykonával takmer žiadne dokazovanie smerom k zisteniu obvyklého pobytu maloletého dieťaťa. Návrhy na vykonanie dokazovania smerujúce k zisteniu obvyklého pobytu dieťaťa z jeho strany zamietol a s dôvodmi zamietnutia sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal.

Dodal, že vyjadrenie matky k návrhu spolu s dôkazmi mu neboli doručené a z ESS si ho jeho právna zástupkyňa stiahla jeden pracovný deň pred pojednávaním. Súdu bolo doručené dňa 24.11.2023 (piatok) podľa ESS (podľa dátumu elektronického podpisu ide o 23.11. o 16:26, čiže po pracovnej dobe) a súdne pojednávanie sa konalo dňa 27.11.2023 (pondelok) o 9:00 hod.. Vyjadrenie bolo nielen obsiahle, ale bolo jeho právom dostať možnosť založiť dôkazy, ktoré tvrdenia matky vyvracajú. Žiadal, aby sa k nemu mohol vyjadriť spolu s predložením dôkazov. Zákonná sudkyňa argumentovala nemožnosťou písomne reagovať a doložiť dôkazy vyvracajúce tvrdenia matky potrebou rýchleho rozhodnutia, avšak vypracovanie písomného vyhotovenia uznesenia jej trvalo tri mesiace (vyhlásené bolo dňa 27.11.2023 a písomne vyhotovené dňa 14.02.2024). Mal za to, že rýchlosť nemôže ísť na úkor náležitého zistenia skutkového stavu osobitne, ak sa jedná o pochybnosti pri zisťovaní obvyklého pobytu maloletého dieťaťa a dôkazov s tým súvisiacich.

Poukázal na to, že slovenské i české súdy odkazujú na svoje neprávoplatné uznesenia vydané v čase ich rozhodovania a žiadny z nich nevykonáva dokazovanie týkajúce sa obvyklého pobytu maloletého dieťaťa. Takýto prístup spôsobuje vzájomné cyklenie rozhodnutí bez náležitého skúmania skutkového stavu. V návratovom konaní prináleží súdu podrobne sa zaoberať dokazovaním ohľadom obvyklého pobytu dieťaťa a na základe vykonaného dokazovania spraviť jasný a odôvodnený záver o obvyklom pobyte maloletého dieťaťa.

Namietal nedostatočné a nepresvedčivé odôvodnenie uznesenia súdu prvej inštancie, s poukazom na ust. § 220 ods. 2 CSP. Ústavný súd Slovenskej republiky opakovane vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 45 ods. 1 Ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať správnosť rozhodnutia a odôvodnenie súčasne musí byť aj prostriedkom kontroly správnosti pri vydávaní rozhodnutia.

Uviedol, že maloleté dieťa sa narodilo na území Českej republiky, rodičia žili v spoločnej domácnosti v jeho byte, čo ani matka nespornuje, rozchádza sa s ním v dátumoch dokedy to tak bolo. Matka tvrdí, že tomu tak bolo len do júna 2020 a od roku 2021 do mája 2023 trávila 15 dní v mesiaci v J. a 15 dní v mesiaci v B.. Susedia žijúci hneď vedľa vchodu otca prehlásili, že matku videli pravidelne na dennej báze sa v byte nachádzať, matku stretávali na dennej báze, ktoré svedectvá sú kľúčové a nasvedčujú tomu, že matka sa s maloletým dieťaťom denne počas celého mesiaca zdržiava v J. L. D. J. K.. Mal za to, že je úplne bežné preukazovať práve výpoveďami susedov každodenný pobyt osoby na určitom mieste. Tvrdil, že k susedom nemá žiadne osobitné väzby, nie sú jeho rodinnými príslušníkmi a sú si plne vedomí následkov nepravdivosti ich čestných prehlásení určených pre účely súdu. Na druhej strane matka svoj pobyt na území Slovenskej republiky len tvrdila, ničím ho nepreukázala.

Nesporným bolo aj tvrdenie, že maloleté dieťa navštevovalo detský klub/matenskú školu N. L. J. (anglickú outdoorovú matenskú školu, ktorá nemá akreditáciu) od júna 2021, pričom určenie, či ide o registrovanú matenskú školu alebo nie, nemá podľa jeho názoru žiaden vplyv na určenie obvyklého pobytu. Nejde o žiadnu herňu, ale o normálny celodenný pobyt detí, kde nadväzujú priateľstvá, majú tu svojich učiteľov a triedy. Maloleté dieťa v čase pred júnom 2023 nemalo vek predškolskej prípravy, preto je fakt, či išlo o akreditovaný subjekt, irelevantný. Maloleté dieťa navštevovalo v Českej republike voľnočasové aktivity, a to plávanie (štyri roky), rugby (od roku 2021, gymnastiku v M. Gyne a kurzy v klube Q. D.. Bolo zapísané do základnej školy v Českej republike, kde malo povolený odklad školskej dochádzky.

Poznamenal, že všetky aktivity dieťaťa boli v J. so súhlasom matky, čo preukazuje zmluva podpísaná oboma rodičmi, matka dieťa vodila do materskej školy. V Slovenskej republike nemalo maloleté dieťa žiadnu záujmovú aktivitu do dňa neoprávneného zadržania matkou, nenavštevovalo žiadne školské, či predškolské zariadenie. Zdôraznil, že maloleté dieťa navštevuje v Slovenskej republike materskú školu a záujmové krúžky (futbal, plávanie, športový klub YTA), avšak všetko so začiatkom po neoprávnenom premiestnení, teda po júni 2023. Maloleté dieťa malo v Českej republike pediatra, u ktorého absolvovalo všetky povinné očkovania a prehliadky a jeho potvrdenie obsahovalo presné dátumy návštevy dieťaťa u neho. Naproti tomu potvrdenie pediatra od matky bolo všeobecné s uvedením, že navštevovanie bolo opakované, bez uvedenia presných dátumov a bez uvedenia dátumu, od ktorého bolo dieťa u neho registrované. Súd prvej inštancie konštatoval, že návštevy u pediatra na Slovensku boli pravidelné, avšak neuviedol, prečo tento dôkaz tak vyhodnotil, keď logickejšim záverom by bolo, že hlavným pediatrom dieťaťa bola M. D. v Českej republike a M. J. bol len pre účely choroby dieťaťa počas jeho pobytu na Slovensku, ktorý bol dočasný. K odvolaniu otec priložil potvrdenia o návštevách dieťaťa na pohotovosti v J., potvrdenie z navštevovania logopédie v J. v rokoch 2021-2023 a potvrdenie od zubára maloletého dieťaťa R. z J. o preventívnych prehliadkach v rokoch 2021-2022. Tvrdil, že nesúhlasil s pediatrom na Slovensku, o registrácii dieťaťa nevedel. Naproti tomu matka súhlasila s registráciou dieťaťa u pediatra v Českej republike, vodila dieťa nielen k nemu, ale aj na logopédiu a k zubárovi. K odvolaniu predložil aj graf lokalizácie mobilného telefónu matky (používala mobilný telefón registrovaný na jeho firmu), z ktorého je podľa jeho názoru vidieť, že matka klamala, keďže v roku 2020 bola dočasne na území Slovenskej republiky, potom sa dňa 31.12.2020 vrátila do Českej republiky, kde sa fyzicky zdržiavala do mája 2023. Poukázal aj na to, že matka bola v období od 13.04.2021 do 25.08.2022 zamestnaná v J. na dohodu o vykonaní práce a následne si hľadala prácu v Českej republike. Počas rodičovskej dovolenky matka trávila obdobie na Slovensku v roku 2020, nedošlo však k zmene pobytu maloletého dieťaťa. Matka sa vrátila naspäť do Českej republiky dňa 31.12.2020 do jeho domácnosti, odkedy nepretržite žila v Českej republike. Poukázal na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. ÚS 37/2022 zo dňa 18.01.2022 i rozhodnutie Krajského súdu v Tmave sp. zn. 15CoP/127/2023 zo dňa 29.11.2023. Navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil a nariadil návrat maloletého dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu Českej republiky, nariadil matke, aby maloleté dieťa navrátila do Českej republiky do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia, a v prípade, ak matka maloleté dieťa na územie Českej republiky nenavrátia, je otec oprávnený po uplynutí stanovenej lehoty maloleté dieťa prevziať za účelom jeho navrátenia do krajiny obvyklého pobytu, t. j. na územie Českej republiky. Žiadal, aby odvolací súd žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

8. K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník tak, že rozhodnutie ponecháva na úvahe odvolacieho súdu.

9. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka, ktorá poprela tvrdenia otca uvedené v odvolaní, že súd prvej inštancie nevykonal takmer žiadne dokazovanie smerom k zisteniu obvyklého pobytu dieťaťa, keď súd na pojednávaní dňa 27.11.2023 vykonal dokazovanie výsluchmi účastníkov a listinnými dôkazmi. Dodala, že otec ako navrhovateľ bol v zmysle ust. § 25 ods. 1, § 26 ods. 1 CMP povinný pravdivo a úplne opísať rozhodujúce skutočnosti a označiť všetky dôkazy na ich preukázanie, keďže si musel byť vedomý toho (najmä ak je právne zastúpený), že súd je povinný rozhodnúť v lehote šiestich týždňov od začatia konania. K čestným prehláseniam susedov matka uviedla, že tvrdenia otca o tom, že s nimi nemal žiadne osobitné väzby sa nezakladajú na pravde, keďže má vedomosť o tom, že otec mal nadštandardný „viac ako priateľský“ vzťah so susedou O. P., ktorá vo svojom písomnom potvrdení zo dňa 24.11.2023 konštatovala, že matka sa od polovice roka 2020 do konca roka v byte otca J. K. nezdržiavala, čo potvrdzuje tvrdenia matky, že ich otec poslal v lete 2020 žiť na Slovensko. Pokiaľ ide o ďalšie tvrdenie pani P., že od 31.12.2020 mala matka žiť v byte otca J. K. takmer každý deň, je nepravdivé a účelové, nakoľko pani P. nebýva v susednom byte otca približne od leta 2021, teda nemohla mať vedomosť o tom, či tam mala matka žiť takmer každý deň. Tvrdila, že s S. mal otec nadštandardný vzťah. Bola toho názoru, že vyhlásenie pána J. rovnako nepreukazuje tvrdenie otca, že sa mala v Čechách zdržiavať na dennej báze. So susedmi A. sa stretávala minimálne. O maloletého A. sa postarali raz v roku 2019, v roku 2021, keď si matka hľadala v Českej republike brigádu a cez vianočné sviatky v roku 2022. Poprela, že by sa pred N. A. vyjadrila tak, že chce zostať v Čechách. Uviedla, že susedia otca s ňou a maloletým dieťaťom nežili v spoločnej domácnosti na rozdiel od jej rodičov, ktorý potvrdili, že ona i maloleté dieťa žili u nich v spoločnej domácnosti od júna 2020. Poukázala na to, že z obsahu vyhlásení susedov otca je zrejmé, že išlo o účelové vyhlásenia a tieto dôkazy rovnako vyhodnotil aj súd prvej inštancie. Otec na pojednávaní dňa 27.11.2023 pripustil, že od roku 2021 boli obdobia, kedy matka odišla na Slovensko na

dva – tri týždne, potom tvrdenia susedov, že matku vídali v otcovom byte na dennej báze sú zavádzajúce a nepravdivé. Otec nepoprel jej tvrdenia, že mal paralelný vzťah s pani A., s ktorou plánoval budúcnosť popri tom, ako ju zavádzal, aby mu dala ďalšie šance a prenájmom druhého bytu si otec riešil svoj milenecký vzťah a nebráni sa ani tomu, aby ním vytvorené podmienky pre jeho paralelné vzťahy, sa teraz snažil zneužiť pri nej.

K dôkazu predloženého otcom spolu s odvolaním označeným ako lokalizácia jej mobilného telefónu uviedla, že otec žiadnym spôsobom neodôvodnil, prečo tento dôkaz nemohol predložiť skôr. Mala za to, že z otcom predloženej lokalizácie za obdobie od januára 2020 do augusta 2023 nie je možné zistiť, aký konkrétny mobilný telefón mal otec na mysli, na ktorú konkrétnu firmu ho mal mať registrovaný, kedy jej ho údajne mal dať do užívania, keď ani nebola zamestnankyňou žiadnej z jeho firiem, z akých konkrétnych dát vychádzal pri vyhotovovaní predmetného grafu a ani pôvod týchto dát. Domnievala sa, že nielenže otec tento dôkaz predložil neskoro, ale najmä, že tento dôkaz nemá žiadnu výpovednú hodnotu, pretože sa žiadnym spôsobom nedá overiť správnosť dát, z ktorých otec údajne vychádzal. Pokiaľ by bol bližšie nešpecifikovaný mobilný telefón registrovaný na firmu otca, mohol s ním ľubovoľne manipulovať. Otec žiadnym spôsobom nepreukázal, že by tento mobilný telefón používala v uvedenom období len ona. Tvrdila, že na Slovensku využívala hlavne wifi a mobil svojej matky. Sám otec vo WhatsApp správach vo februári 2021 a v decembri 2022, ktoré ako dôkaz predložila, žiadala matku, aby využívala WhatsApp, Viber a pod., čím sa aj riadila a túto inú komunikáciu matky graf otca vôbec nezohľadňuje. Vzhľadom na to, sú tvrdenia otca o jej pobyte na základe údajnej lokalizácie mobilného telefónu, bez možnosti overenia jej správnosti, ktoré ani nezohľadňujú využívanie iných aplikácií na jej komunikáciu s inými osobami, zavádzajúce.

K tabuľke s označením „Nákup tovaru p. D. cez e-shop s dodaním na J. adresu“, ktorú otec predložil až v odvolaní, bez toho, aby uviedol, prečo tento dôkaz nemohol predložiť už skôr, uviedla, že ide o dôkaz bez výpovednej hodnoty. Miesto dodania tovaru sa nemusí zhodovať s miestom jeho objednania, čo ani sám otec netvrdí. Z tabuľky nie je možné si overiť správnosť údajov, z ktorých otec vychádzal pri jej vyhotovovaní. Mala za to, že táto tabuľka v žiadnom prípade nie je dôkazom o tom, kde sa, v tom ktorom čase mala nachádzať a už vôbec nie maloleté dieťa. Z tabuľky vyplýva, že sa mala na území Českej republiky nachádzať 29 dní v roku 2021, 21 dní v roku 2022 a 5 dní v roku 2023. Netvrdila, že by sa so synom od roku 2020 vôbec v Českej republike nezdržiavala, naopak tvrdila, že sa so synom v Českej republike zdržiavala v priemere 15 dní v mesiaci, aby sa otec mohol stýkať so synom.

Bola toho názoru, že pripustením ďalších dôkazov navrhnutých otcom až na pojednávaní, by došlo len k predĺžovaniu konania, čo nie je v záujme maloletého dieťaťa a navrhnuté dôkazy by nemohli prispieť ani k odstráneniu rozporov v tvrdeniach rodičov ohľadne obvyklého pobytu maloletého dieťaťa, ako to skonštatoval aj súd prvej inštancie, a preto námietka otca, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, je neopodstatnená.

Rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 15CoP/127/2023 zo dňa 29.11.2023, na ktoré otec v odvolaní poukazoval, sa týka diametrálne odlišného prípadu ako je daná vec, pretože matka v Českej republike nikdy poistená nebola, nepoberala tam materské dávky, ani rodičovský príspevok, nemala tam dlhodobý zamestnanecký pomer, ani tam nepodnikala, nemala tým nikdy svoje bývanie, ani tam nevlastnila žiadne nehnuteľnosti, s otcom maloletého dieťaťa neboli manželmi a ani spoločne nevlastnili žiadne nehnuteľnosti.

Tvrdila, že maloleté dieťa počas jeho pobytu v Českej republike navštevovalo krúžky sporadicky. Mala za to, že ňou predloženými čestnými vyhláseniami jej rodičov a ostatných osôb, fotografiami zo stretnutí maloletého dieťaťa s rodinou, kamarátmi a ich rodičmi boli preukázané jej tvrdenia, že s maloletým dieťaťom majú na Slovensku už niekoľko rokov centrum svojich záujmov, svoje sociálne a rodinné väzby s jej rodinou, jej blízkymi známymi a ich deťmi, s ktorými sa dlhodobo pravidelne navštevujú a trávajú spolu voľný čas. Dieťa má na Slovensku, na rozdiel od Českej republiky, veľa kamarátov, s ktorými sa pravidelne stretávajú a navštevujú. Poukázala na to, že sa jej podarilo dohľadať len niektoré výpisy z jej účtu vedeného v slovenskej banke L., ktoré pripojila a z ktorých je zrejmé, že jej otec platil výživné na maloleté dieťa v Eurách, a to v mesiacoch september – december 2020, august 2022, december 2022, pretože sa zdržiavala na Slovensku, kde je zákonným platidlom Euro.

Ďalej uviedla, že nikdy nemala záujem sa zdržiavať v Českej republike s úmyslom tam zostať, čo prezentovala aj navonok, pokiaľ by otec neukončil svoj vzťah s inou ženou, o čom otec vedel. Nesúhlasila s tým, že otec bude mať viac vzťahov a paralelné životy. Bolo postavené naisto, že ak ich experiment nevyjde, tak zostane s maloletým dieťaťom na Slovensku a dieťa bude za otcom chodiť do J..

Pokiaľ by odvolací súd dospel k záveru, že maloleté dieťa má obvyklé bydlisko v Českej republike a na Slovensko bolo neoprávnené premiestnené, teda by vyhovel návrhu otca, poukázala na to, že maloleté dieťa by bolo vytrhnuté z prostredia, v ktorom má vybudované silné sociálne a emocionálne

väzby, pričom v Českej republike nemá žiadne rodinné a sociálne väzby, a to bez nej, keď sa do Českej republiky nemôže presťahovať, lebo sa nevie zamestnať vo svojom obore (daňový poradca), nemá tam žiadne zázemie, bývanie, sociálne väzby a podmienky na život a starostlivosť o maloleté dieťa ako má na Slovensku. V J. má maloleté dieťa len väzby na otca, žiadne iné hlboké rodinné väzby, žiadnych kamarátov, ani záujmy tam nemá. Ak by bolo vyhovené návrhu otca o návrat dieťaťa do Českej republiky, bola by to pre neho obrovská trauma, pretože v Českej republike by muselo žiť len s otcom. Tvrdila, že jej maloleté dieťa povedalo, že s otcom nechce žiť, že chce byť s ňou na Slovensku. Mala za to, že navrátenie maloletého dieťaťa do Českej republiky by bolo v príkrom rozpore s jeho najlepším záujmom. Navrhla, aby odvolací súd odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

10. Otec v odvolacej replike uviedol, že matka vo svojom vyjadrení priamo priznala, že na území Slovenskej republiky sa nachádzala len v mesiacoch september – december 2020 a potom v mesiaci august a december 2022, čo potvrdzuje svojím vyjadrením, že otec jej platil výživné na maloleté dieťa v Eurách, a to v mesiacoch september – december 2020, august 2022 a december 2022, pretože sa zdržiavala na území Slovenskej republiky, kde je zákonným platidlom Euro, na rozdiel od Českej republiky. Čiže priznala, že ostatné mesiace sa zdržiavala s maloletým dieťaťom v Českej republike. Ďalej uviedol, že prípad je špecifický v tom, že matka klame v zásadnej veci, a to kde sa zdržiavala v rokoch 2021, 2022, 2023. Podľa matky žilo maloleté dieťa v danom čase vo vákuu, keďže nie je schopná predložiť pravidelnú voľnočasovú aktivitu z rokov 2021, 2022 a do mája 2023 (ani len úhradu za ňu), ktorú by dieťa na území Slovenskej republiky navštevovalo, alebo hocičo, čo by na území Slovenskej republiky robilo v tom čase. Skutočná pravda je, že maloleté dieťa v Slovenskej republike nežilo. Matka nevie preukázať opak, snaží sa klamať a prekrúcať skutočnosti. Maloleté dieťa videli v danom čase údajne len rodičia matky, ktorý v čestnom prehlásení nikde neuviedli od kedy s nimi matka v spoločnej domácnosti žila. Čestné prehlásenia kamarátov matky sú písané veľmi všeobecne, bez uvedenia nejakých overiteľných faktov, ibaže sa pravidelne stretávajú, pričom pravidelne je aj raz za tri mesiace, alebo raz do roka. Rovnako neurčité sú aj vyjadrenia údajného pediatra na Slovensku, ktorý naschvál neuviedol dátumy návštev, ale iba slovíčko opakovane a ani žiadne podrobnosti vyšetrenia, ani od kedy bolo dieťa u neho evidované a ani kedy bolo ukončené poskytovanie zdravotnej starostlivosti. Dodal, že dokazovanie pobytu prostredníctvom výpovede susedov je úplne bežné, priamy sused vie, či v susednom byte niekto býva alebo nie, nemusí na to žiť v spoločnej domácnosti. Susedia jasne uviedli, že matku stretávali na dennej báze v byte v J., rozprávali sa s ňou, videli ju na vlastné oči. Nie 15 dní do mesiaca.

Prvoradým záujmom maloletého dieťaťa je vyrastať v prostredí, kde má oboch rodičov, čiže v ich blízkosti. Maloleté dieťa v pohovore realizovanom ÚPSVaR dňa 17.04.2024 uviedlo, že mu otec chýba, že chce byť s oboma rodičmi rovnako, nechce, aby sa rodičia hádali a prejavuje záujem, aby sa konflikt vyriešil. Uviedlo, ako matka na neho prenáša záťaž tým, že mu hovorí, že ak ho dá tatinovi, už ju nikdy neuvidí. Otec zdôraznil, že takéto manipulatívne vyhlásenia rodiča sú pre dieťa vysoko škodlivé. Maloleté dieťa popisuje negatívne reakcie matky, keď sa dožaduje osobného stretnutia s otcom. Namietal, že súd prvej inštancie nevykonal ani pohovor s maloletým dieťaťom vo veci jeho návratu, čím poprel jeho právo vyjadriť sa k veci primerane jeho veku a vyspelosti, preto žiadal, aby odvolací súd realizoval pohovor s maloletým dieťaťom. Absenciu realizácie pohovoru s maloletým dieťaťom vnímal ako zásadný nedostatok konania pred súdom prvej inštancie.

Ďalej uviedol, že obvyklý pobyt maloletého dieťaťa na území Českej republiky preukazuje lokalizáciou mobilného telefónu matky za obdobie od januára 2020 do augusta 2023, kedy si matka vybavila nové telefónne číslo, ktoré si sama uhrádza, pričom z danej lokalizácie je presne vidieť, kedy bola matka na území Slovenskej republiky a kedy na území Českej republiky, čiže kde sa reálne a fyzicky nachádzala. Ide o telefónne číslo matky +XXX XXX XXX XXX, ktoré používala ako jediné telefónne číslo. Obvyklý pobyt maloletého dieťaťa preukazuje potvrdeniami z e-shopov, matka si všetky nákupy posielala na adresu v J. a nezaložila ani jedno potvrdenie o tom, že by si niečo objednala na adresu na Slovensku, potvrdeniami o návšteve krúžkov maloletého dieťaťa v J., potvrdením o návšteve materskej školy (školského klubu) na dennej báze v J. (nebolo zrejmé odkiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru, že sa jedná o herňu), potvrdením od pediatra, kde dieťa absolvovalo všetky povinné prehliadky, potvrdeniami o návštevách detskej pohotovosti v Českej republike, čestnými prehláseniami susedov, ktorí matku videli na dennej báze v byte v J., potvrdením o návštevách dentálnej kliniky v J. a potvrdeniami o návštevách logopédie v J.. Tvrdil, že matka uviedla špekuláciu o dôvode prenájmu druhého bytu v J. – byt v H. si našla a vybrala sama pre seba a maloleté dieťa, pretože pôvodný zámer bol, že sa tam presťahuje ona, čo je pripravená potvrdiť aj majiteľka bytu a realitná makléřka, s ktorými matka od začiatku jednala.

Rodičia však bývali v spoločnej domácnosti, preto bol byt dlho neobývaný. Dodal, že nevedel žiadne paralelné vzťahy, ako uvádzala matka. Zdôraznil, že nikdy nebolo dohodnuté medzi rodičmi maloletého dieťaťa skúšobné obdobie pre život maloletého dieťaťa v Českej republike. Prechodnosť obdobia sa nevzťahovala na pobyt v Českej republike, ale na úroveň vzťahu rodičov.

Predložil komunikáciu rodičov zo dňa 10.04.2023, kedy sa jednalo o dobu, keď matka s dieťaťom bývali v byte na L. a on v prenajatom byte v H., keď matka avizovala, že musí ísť na Slovensko, kde bude mať lekárske vyšetrenia a žiadala, aby po dobu jej neprítomnosti v J. do bytu vo L. nikto nechodil. V tom čase bol s dieťaťom na 12 dní v Izraeli a začiatkom mája (tesne pred odchodom matky na Slovensko) na 5 dní na pobyte v Safari v Dvoře Králové. V rámci týchto diskusií matke opakovane uvádzal, že nesúhlasí s tým, aby matka odviezla dieťa na Slovensku, kde by s ním žila. Aj ďalšia komunikácia rodičov zo dňa 23.04.2023 a 21.05.2023 preukazuje, že nesúhlasil, aby dieťa trvalo žilo na Slovensku.

Mal za to, že dôkazy o faktickom stave pobytu ako sú škôlka, lekári (pediater, zubár, pohotovosť, logopéd), vyjadrenie susedov, telefón, sú zásadné pre zisťovanie faktického stavu. Poznamenal, že priebežne dopĺňa dôkazné prostriedky o živote svojho syna a matky v Českej republike, ktorých je obrovské množstvo, keďže tam matka reálne žila. Je pripravený predkladať ďalšie dôkazy, ktoré postupne vychádzajú najavo a dostávajú sa do jeho dispozície. Tvrdil, že pri poslednom pobyte dieťaťa v J., keď sa išli hrať pred dom, sa okolo maloletého dieťaťa zbehli deti (kamaráti dieťaťa) a pýtali sa, kde bolo tak dlho. Do diskusie sa pridali aj rodičia týchto detí, ktorí matku poznajú a do únosu sa s ňou denne stretávali, pričom sami navrhli aj osobné svedectvo, ak by to bolo potrebné.

Uviedol, že matka od neho nikdy nedostala súhlas na trvalé presťahovanie dieťaťa na územie Slovenskej republiky. Česká republika je obvyklým pobytom maloletého dieťaťa, kde matka žila s maloletým dieťaťom, čo sama tvrdí v správach mu adresovaných. Odmieťa udeliť súhlas s presťahovaním. Matka koná svojvoľne a bez jeho súhlasu zadržala maloleté dieťa na území Slovenskej republiky a odmieťa ho vrátiť do krajiny jeho obvyklého pobytu, do Českej republiky.

11. Matka v odvolacej duplike označila za zavádzajúce vyjadrenia otca týkajúce sa toho, že s výnimkou mesiacov september – december 2020, august 2022 a december 2022 sa mala so synom zdržiavať v Českej republike, keďže sa jej podarilo dohľadať len niektoré výpisy z účtu vedenom na Slovensku, ktoré pripojila k vyjadreniu ako prílohy, z čoho však nie je možné vyvodit' nelogický záver, ktorý otec podsúva, že by sa tým priznala k tomu, že len v uvedených mesiacoch sa spolu so synom zdržiavali na Slovensku. Je pre ňu veľmi náročné dohľadávať ďalšie dôkazy na vyvrátenie nepravdivých tvrdení otca, ktoré v priebehu návratového konania stále dopĺňa. Poprela, že by syna manipulovala tým, že mu mala povedať, že ak ho dá tatinovi, ju už nikdy neuvidí. Synovi uviedla, že nemôže žiť v Českej republike, lebo tam nemá prácu a nemôže si finančne dovoliť bývať v J., a to len z dôvodu, že syn jej po stretnutí s otcom povedal, že bude chodiť v Českej republike do školy, lebo mu to otec povedal. Uviedla, že tvrdenia otca, že mu neumožňovala kontakt so synom takmer päť mesiacov sú zavádzajúce. Otec má so synom okrem osobného kontaktu aj videohovory dva krát do týždňa. Dodala, že stretnutie syna s otcom sa realizovalo od 26.02.2024 do 03.03.2024 (7 dní), od 27.03.2024 do 03.03.2024 (zrejme do 03.04.2024, t. j. 8 dní) a od 24.04.2024 do 05.05.2024 (12 dní). V záujme maloletého dieťaťa je aj kontinuita jeho výchovy a vzdelávania. Na Slovensku bolo prijaté do 1. ročníka na základnú školu v B., do ktorej budú chodiť viacerí jeho spolužiaci z triedy zo škôlky, kde si dieťa plní povinné predprimárne vzdelávanie. Maloleté dieťa prihlásila na plnenie povinnej školskej dochádzky do základnej školy na Slovensku v B., aj bez súhlasu otca, keďže maloleté dieťa malo už minulý rok odklad povinnej školskej dochádzky, preto aby si splnila povinnosť v zmysle školského zákona. Nesúhlasila s tým, aby dieťa navštevovalo 1. ročník v dvoch základných školách v dvoch štátoch (okrem základnej školy v B. i Základnú školu Q. L. J.), čo odôvodnila záujmom maloletého dieťaťa. Mala za to, že ak sa má posudzovať tento návrh otca z pohľadu najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa, ktorý má prevyšovať záujem jeho rodičov, navrátenie maloletého dieťaťa do Českej republiky by bolo v priakom rozpore s najlepším záujmom maloletého dieťaťa.

12. Otec v ďalšom písomnom podaní k vyjadreniu matky (ktoré vyjadrenie už súd ostatným účastníkom nedoručoval s poukazom na ust. § 374 ods. 3 druhej vety CSP) uviedol, že matka vo viacerých častiach vyjadrenia uvádza akoby sa vec týkala zverenia maloletého dieťaťa, avšak samotným návratom dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu nedôjde k zvereniu do jeho starostlivosti, ale český súd bude riadne rozhodovať o tejto otázke tak, ako už začal vo veci konať a rozhodovať. Maloleté dieťa nepríde o matku, ak bude navrátené do Českej republiky, matka bude mať možnosť sa vrátiť do Českej republiky s ním. Tvrdil, že matka sa nenachádzala na Slovensku od roku 2020, žila s ním v spoločnej domácnosti v J.. Nešlo o žiadne skúšobné obdobie medzi ním a matkou pre život dieťaťa v Českej republike. Vzťahy medzi rodičmi ako partnermi sú právne irelevantné pre posúdenie návratu maloletého dieťaťa. Maloleté

dieťa žilo v J., tam sa narodilo a tam bolo jediné miesto, kde malo vyrastať a kde je jeho obvyklý pobyt. Je pripravený predložiť bankový výpis z karty k svojmu účtu, ktorú držala matka a s ktorou robila platby na území Českej republiky v dobe, o ktorej tvrdí, že žila so synom prevažne na Slovensku, konkrétne sa jedná o obdobie rokov 2020 - 2022. Dodal, že matka pre dieťa už dávno nie je primárnou opatrovateľskou osobou (čo matka ani nijako nepreukázala), naopak dôkazy nasvedčujú tomu, že dieťa vníma oboch rodičov na rovnakej úrovni. Matka maloleté dieťa vytrhla z prostredia, v ktorom bolo zžité. Z rodičovstva pritom nevyplývajú iba práva, ale aj povinnosti. Rodič, ktorý neoprávnene dieťa premiestni z miesta jeho obvyklého pobytu, zasiahne nielen do práv druhého rodiča (najmä do jeho práva na starostlivosť o dieťa a jeho výchovu), ale aj do práv samotného dieťaťa, najmä byť vychovávané oboma rodičmi. Poukázal na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, Európskeho súdu pre ľudské práva i Nariadenie, konkrétne čl. 21 a 26, ktoré upravujú právo dieťaťa vyjadriť svoje názory. Mal za to, že ide o zásadné porušenie Nariadenia, pokiaľ daný názor dieťaťa v návratom konaní zisťovaní nebol.

13. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) CMP), po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 CSP, § 59 ods. 1 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP), preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie otca je dôvodné.

14. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 123 ods.1 CMP, v konaní o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní podľa osobitného predpisu alebo medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, súd rozhoduje, či premiestnenie alebo zadržanie maloletého bolo neoprávnené a či je daný niektorý z dôvodov na nenariadenie návratu maloletého.

Podľa § 123 ods. 2 CMP, súd vykonáva dokazovanie len v rozsahu potrebnom na zistenie skutočností podľa odseku 1.

Podľa § 134 ods. 1 CMP, ak neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa, vydá súd rozhodnutie spravidla do šiestich týždňov od začatia konania; ak vydá súd rozhodnutie po uplynutí tejto lehoty, uvedie v odôvodnení rozhodnutia skutočnosti, pre ktoré nebolo možné lehotu dodržať.

Podľa § 134 ods. 2 CMP, v rozhodnutí súd poučí účastníkov o možnosti výkonu rozhodnutia.

Podľa čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná a svoje ďalšie medzinárodnoprávne záväzky.

Podľa čl. 1 Haagskeho dohovoru, cieľom tohto dohovoru je

- a) zabezpečiť okamžitý návrat detí, ktoré boli neoprávnene premiestnené do niektorého zmluvného štátu alebo sú v ňom zadržované, a
- b) zabezpečiť, aby opatrovnicke práva a práva styku podľa právneho poriadku jedného zmluvného štátu sa účinne dodržiavali v ostatných zmluvných štátoch.

Podľa čl. 3 Haagskeho dohovoru, premiestnenie alebo zadržanie dieťaťa sa považuje za neoprávnené, ak

- a) je porušením opatrovnickeho práva, ktoré nadobudla osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba buď spoločne, alebo samostatne podľa právneho poriadku štátu, na ktorého území malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred premiestnením alebo zadržaním, a
- b) v čase jeho premiestnenia alebo zadržania sa toto právo aj skutočne vykonávalo buď spoločne, alebo samostatne, alebo by sa takto vykonávalo, ak by nedošlo k premiestneniu či zadržaniu.

Opatrovnicke právo uvedené v písmene a) možno nadobudnúť najmä priamo zo zákona alebo na základe rozhodnutia súdu alebo správneho orgánu, alebo na základe dohody platnej podľa právneho poriadku tohto štátu.

Podľa čl. 4 Haagskeho dohovoru, Dohovor sa použije na dieťa, ktoré malo obvyklý pobyt na území zmluvného štátu bezprostredne pred porušením opatrovnickeho práva alebo práva styku. Použitie dohovoru sa skončí, keď dieťa dosiahne vek 16 rokov.

Podľa čl. 12 Haagskeho dohovoru, ak bolo dieťa neoprávnene premiestnené alebo zadržané podľa článku 3 a v deň začatia konania pred justičným alebo správnym orgánom zmluvného štátu, v ktorom sa dieťa nachádza, neuplynula odo dňa neoprávneného premiestnenia alebo zadržania lehota jedného roka, nariadi príslušný orgán okamžite návrat dieťaťa.

Justičný alebo správny orgán nariadi návrat dieťaťa, aj keď sa konanie začalo po uplynutí lehoty jedného roka uvedenej v predchádzajúcom odseku, okrem prípadu, že sa preukáže, že dieťa sa už zžilo s novým prostredím.

Podľa čl. 13 Haagskeho dohovoru, bez ohľadu na ustanovenie predchádzajúceho článku justičný alebo správny orgán dožiadaného štátu nemusí nariadiť návrat dieťaťa, ak osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba, ktorá nesúhlasí s jeho vrátením, preukáže, že

a) osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba, ktorá mala dieťa v osobnej starostlivosti, v čase premiestnenia alebo zadržania opatrovnicke právo skutočne nevykonávala alebo že súhlasila, či následne sa zmierila s premiestnením alebo zadržaním, alebo

b) existuje vážne nebezpečenstvo, že návrat by dieťa vystavil fyzickej alebo duševnej ujme alebo ho inak priviedol do neznesiteľnej situácie.

Justičný alebo správny orgán môže odmietnuť nariadiť návrat dieťaťa aj vtedy, ak zistí, že dieťa nesúhlasí s návratom, a ak dosiahlo vek a stupeň vyspelosti, v ktorom je vhodné zohľadniť jeho názory.

Pri hodnotení okolností uvedených v tomto článku justičné a správne orgány vezmú do úvahy informácie o sociálnom prostredí dieťaťa, ktoré poskytol ústredný orgán alebo iný príslušný orgán štátu obvyklého pobytu dieťaťa.

Podľa čl. 14 Haagskeho dohovoru, pri hodnotení, či došlo k neoprávnenému premiestneniu alebo zadržaniu podľa článku 3, môžu justičné alebo správne orgány dožiadaného štátu bezprostredne prihliadnuť na právny poriadok štátu obvyklého pobytu dieťaťa, ako aj na súdne alebo správne rozhodnutia bez ohľadu na to, či boli v štáte obvyklého pobytu formálne uznané alebo nie, aj bez osobitného konania, ktorého účelom je dôkaz cudzieho práva alebo uznanie cudzieho rozhodnutia, ktoré by sa inak muselo uplatniť.

Podľa čl. 19 Haagskeho dohovoru, rozhodnutie podľa tohto dohovoru o návrate dieťaťa nemožno považovať za rozhodnutie o určení opatrovnickeho práva.

Podľa čl. 2 bod 9 Nariadenia, pojem opatrovnicke právo zahŕňa práva a povinnosti súvisiace so starostlivosťou o dieťa, najmä právo určiť miesto pobytu dieťaťa.

Podľa čl. 2 bod 11 Nariadenia, pojem neoprávnené premiestnenie alebo zadržiavanie je premiestnenie alebo zadržiavanie dieťaťa, ak:

a) takéto premiestnenie alebo zadržiavanie je porušením opatrovnickeho práva nadobudnutého rozhodnutím, zo zákona alebo dohodou, ktorá má právne účinky, podľa práva členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred premiestnením alebo zadržaním, a

b) v čase premiestnenia alebo zadržania sa toto opatrovnicke právo aj skutočne vykonávalo, buď spoločne, alebo samostatne, alebo by sa bolo takto vykonávalo, ak by nedošlo k premiestneniu alebo zadržaniu.

Podľa čl. 21 bod 1 Nariadenia, súdy členských štátov pri výkone svojej právomoci podľa oddielu 2 tejto kapitoly poskytnú v súlade s vnútroštátnym právom a vnútroštátnymi postupmi dieťaťu, ktoré je schopné sformulovať svoje názory, skutočnú a účinnú príležitosť ich vyjadriť priamo alebo prostredníctvom zástupcu alebo vhodného subjektu.

Podľa čl. 21 bod 2 Nariadenia, ak súd v súlade s vnútroštátnym právom a vnútroštátnymi postupmi poskytne dieťaťu možnosť vyjadriť svoje názory podľa tohto článku, prikladá im patričnú pozornosť zodpovedajúcu veku a vyspelosti dieťaťa.

Podľa čl. 26 Nariadenia, článok 21 tohto nariadenia sa vzťahuje aj na konanie o návrat podľa Haagskeho dohovoru z roku 1980.

Podľa čl. 27 bod 3. Nariadenie, ak súd zvažuje, že odmietne návrat dieťaťa výlučne na základe článku 13 ods. 1 písm. b) Haagskeho dohovoru z roku 1980, nesmie odmietnuť návrat dieťaťa, ak účastník žiadajúci návrat dieťaťa dostatočne preukáže súdu alebo ak sa súd inak presvedčí, že boli prijaté primerané opatrenia na ochranu dieťaťa po jeho návrate.

Podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,
c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

Podľa § 234 ods. 2 CSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

15. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

16. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo (účastníka konania) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Citované zákonné ustanovenia sa totiž chápu aj z hľadiska práv účastníka konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a tieto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (porovnaj napr. rozsudok vo veci García Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci.

Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument účastníka konania bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová

a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I).

Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ (porovnaj uznesenie z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03). Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“. Odvolací súd v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvej inštancie sa v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia podaného súdom prvej inštancie (porovnaj rozsudok Helle proti Fínsku z 19. decembra 1997, sťažnosť č. 20772/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-VIII).

17. Porovnajúc odôvodnenie preskúmaného uznesenia súdu prvej inštancie vo vzťahu k výroku o zamietnutí návrhu otca na nariadenie návratu maloletého dieťaťa do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní s vyššie uvedenými kritériami je zrejmé, že súd prvej inštancie sa nimi dôsledne neriadil. V odôvodnení uznesenia nie sú uvedené komplexne skutkové zistenia v spojitosti s čiastkovými zisteniami, ktoré by mali mať logickú nadväznosť, aby v súhrne umožnili vytvoriť záver o celkovom skutkovom stave vo vzťahu k zamietnutiu návrhu otca. Z odôvodnenia uznesenia súdu prvej inštancie s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu nie sú zrejmé pre rozhodnutie súdu v napadnutom výroku relevantné myšlienkové postupy a úvahy, ktoré viedli súd prvej inštancie k takémuto spôsobu rozhodnutia. Pokiaľ nie je zrejmé, aký právny záver o skutkovom stave veci urobil súd prvej inštancie v rozsúdenej veci vo vzťahu k napadnutému výroku, teda akú tzv. skutkovú vetu podrobil právnej kvalifikácii, bez odôvodnenia vzťahu medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej, je potrebné prijať záver, že takéto rozhodnutie je zaťažené vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takýmto postupom súdu prvej inštancie bolo znemožnené stranám, aby uskutočňovali procesné práva a tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces a nemožno tento nedostatok napraviť v odvolacom konaní.

18. Odvolací súd ako prvé zdôrazňuje, že v posudzovanej veci, ktorej predmetom je návrh otca na nariadenie návratu maloletého dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu, súd prvej inštancie správne postupoval v zmysle právneho predpisu záväzného pre Slovenskú republiku, t.j. Haagskeho dohovoru, ktorý má v spojení čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky prednosť pred vnútroštátnymi predpismi. Cieľ Haagskeho dohovoru vyjadrený v čl. 1 je záväzný pre všetky štáty, ktoré k nemu pristúpili, pričom postup orgánov štátu, t.j. postup, ako zabezpečiť účel Haagskeho dohovoru už Haagsky dohovor ponecháva na vnútroštátnu právnu úpravu jednotlivých zmluvných štátov. V právnom poriadku Slovenskej republiky ide o procesný kódex - Civilný mimosporový poriadok, ktorý osobitne upravuje dokazovanie a podmienky konania o návrat maloletého do cudziny pri jeho neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní (oddiel VI.). Konanie o návrat maloletého do cudziny vo veci neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 123 a nasl. CMP) ako typ mimosporového konania, je teda reflexiou medzinárodného záväzku z Haagskeho dohovoru a jeho cieľom je zabezpečenie primárnej ochrany dieťaťa a jeho status quo, t.j. zabezpečiť okamžitý návrat dieťaťa, ktoré bolo neoprávnené premiestnené do iného zmluvného štátu alebo v ňom zadržované, aby o dieťati rozhodoval súd štátu jeho obvyklého pobytu, aby boli dodržiavané práva dieťaťa nebyť oddelené od svojich rodičov a premiestnené a zadržované proti jeho vôli, ako prevencia pred zneužitím získania priaznivejšieho rozhodnutia výberom rozhodného práva.

19. V danej veci súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na úvahe, že maloleté dieťa nemalo bezprostredne pred otcom tvrdým premiestnením dieťaťa na územie Slovenskej republiky, na území Českej republiky obvyklý pobyt, v dôsledku čoho nie je možné v zmysle čl. 4 Haagskeho dohovoru (podľa ktorého sa Haagsky dohovor použije na dieťa, ktoré malo obvyklý pobyt na území zmluvného štátu, v danej veci na území Českej republiky, bezprostredne pred porušením opatrovníckeho práva) na daný

prípado aplikovať ustanovenia Haagskeho dohovoru. V nadväznosti na prijatú úvahu už nevyhodnocoval ďalšie zákonné skutočnosti a návrh otca bez ďalšieho ako nedôvodný zamietol.

20. Úvahu súdu prvej inštancie o tom, že maloleté dieťa nemalo bezprostredne pred otcom tvrdým premiestnením obvyklý pobyt v Českej republike z dôvodu absencie dohody rodičov, na základe ktorej by k nadobudnutiu obvyklého pobytu maloletého dieťaťa v Českej republike došlo, keď sa maloleté dieťa s matkou prechodne v J. zdržiavali, odvolací súd považuje za vágnu, predčasnú a vyslovenú po nie dôslednom posúdení skutkového stavu vyplývajúceho z vykonaného dokazovania, pri ktorom súd prvej inštancie nevzal do úvahy všetky skutočnosti majúce podstatný vplyv na skutkové a právne posúdenie návrhu otca.

21. Dokazovanie pri návratovom konaní sa má vzťahovať iba na otázky súvisiace so skutočnosťami, či došlo k protiprávnemu premiestneniu dieťaťa, prípadne, či sú dôvody pre jeho nenavrátanie do krajiny obvyklého pobytu. Súd sa má zaoberať iba tým, či dieťa malo obvyklý pobyt v krajine, z ktorej bolo premiestnené, či rodič, ktorý sa domáha navrátenia dieťaťa, skutočne vykonával starostlivosť o dieťa a či s jeho premiestnením na Slovensko súhlasil alebo nie. Aj keď sa jedná o konanie návrhové (navrhovateľ by mal navrhnúť a predložiť dôkazy osvedčujúce, kde malo dieťa svoj obvyklý pobyt, že mu náležalo právo starostlivosti o dieťa vrátane práva na určenie miesta pobytu dieťaťa, že svoje právo vykonával a že v záujme dieťaťa je vrátiť sa do miesta obvyklého pobytu, osoba, ktorá dieťa protiprávne premiestnila alebo zadržala naopak by mala súdu predložiť dôkazy o tom, že dieťa nemalo obvyklý pobyt v krajine z ktorej bolo premiestnené, že navrhovateľ nemal alebo nevykonával právo starostlivosti o dieťa alebo mu nenáleží právo určovať miesto pobytu dieťaťa, že navrhovateľ s premiestnením dieťaťa súhlasil, alebo sa s ním zmieril), ide o konanie mimosporové, v ktorom súd čo do rozsahu dokazovania nie je viazaný iba návrhmi účastníkov a môže vykonať aj dôkazy, ktoré účastníci nenavrhlí (§ 36 CMP) ak to považuje za potrebné pre objasnenie skutočného stavu veci a ak má byť ich prostredníctvom zistené, čo je v najlepšom záujme dieťaťa.

22. V nadväznosti na uvedené odvolací súd poukazuje na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 287/2010 zo dňa 30.09.2010, z ktorého vyplýva, že bez ohľadu na procesné návrhy účastníkov konania je vecou a úlohou zákonného sudcu, aby organizoval súdne konanie, a teda, aby sám riadil aj rozsah a charakter vykonávaného dokazovania tak, aby mal náležite preukázané dôvody svojho rozhodnutia. Toto oprávnenie však súd nezabavuje povinnosti v odôvodnení svojho rozhodnutia uviesť dôvody, pre ktoré nevykonal dôkazy navrhnuté účastníkmi konania.

Žiada sa dodať, že hodnotenie dôkazov môže robiť len súd, ktorý ich vykonal. Zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadruje, že záver, ktorý si sudca urobí o pravdivosti či nepravdivosti tvrdých skutočností vzhľadom na poznatky získané z vykonaných dôkazov, je vecou vnútorného sudcovho presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Medzi skutočnosťami, ktoré boli účastníkmi tvrdené a ktoré boli predmetom dokazovania musí sudca už od začiatku dokazovania rozlíšiť tie, ktoré sú vôbec pre spor rozhodné. Zákon nepredpisuje a ani dobre nemôže predpisovať pravidlá, z ktorých by malo vychádzať ako hodnotenie jednotlivých dôkazov, tak hodnotenie ich vzájomnej súvislosti. Je tomu tak preto, že hodnotenie dôkazov je zložitý myšlienkový proces, ktorého podstatou sú jednak čiastkové, jednak komplexné závery sudcu o vierohodnosti poznatkov získaných vykonaním dôkazov, ktoré sú potom podkladom pre záver o tom, ktoré skutočnosti účastníkmi tvrdené má súd za preukázané a ktoré tak tvoria zistený skutkový stav. Základom hodnotiaceho postupu sudcu by okrem ľudských a odborných skúseností mali byť pravidlá logického myslenia, ktoré tradičná logika formuluje do základných logických zásad. Vierohodnosť určitého poznatku získaného vykonaním konkrétneho dôkazu a teda aj jeho význam z hľadiska dôkazu pravdivosti či nepravdivosti skutkových tvrdení, súd hodnotí jednak izolovane, jednak v porovnaní s poznatkami získanými vykonaním všetkých zostávajúcich dôkazov. V prvom prípade ide o posúdenie vierohodnosti poznatku z hľadiska druhu dôkazného prostriedku a spôsobu, akým sa podľa zákona dôkaz vykonáva. Výsledkom celkového hodnotenia dôkazných prostriedkov je záver o pravdivosti tvrdých skutočností, ktorý je podkladom pre záver o tom, či a do akej miery účastník splnil svoju povinnosť preukázať skutkové tvrdenia.

23. V uvedenej veci je treba súdu prvej inštancie vytknúť, že vo vzťahu k posudzovaniu obvyklého pobytu maloletého dieťaťa pred jeho premiestnením na územie Slovenskej republiky, opomenul niektoré rozhodné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo a niektoré dôkazy a skutkové zistenia z nich vyplývajúce hodnotil izolovane, bez ich porovnania s poznatkami získanými vykonaním všetkých zostávajúcich dôkazov, čím sa jeho závery, ku ktorým dospel, stali skutkovo a právne neudržateľnými.

24. Medzi účastníkmi (otec je občanom Českej republiky a matka občiankou Slovenskej republiky) je nesporné, že maloleté dieťa sa narodilo v Českej republike, kde bývalo so svojimi rodičmi do júna 2020, kedy otec matku so synom priviezol na Slovensko, kde matka a dieťa zotrvali do 31.12.2020, kedy sa vrátili do Českej republiky (do J.). Obaja rodičia sa zhodujú v tom, že maloleté dieťa má s oboma vybudovaný blízky vzťah. Rozpory medzi rodičmi nastávajú v období po návrate matky s maloletým dieťaťom do J., keď matka tvrdí, že bola v každom mesiaci v období od januára 2021 do mája 2023 15 dní na Slovensku a 15 dní v J., resp. niekedy bola mesiac na Slovensku a mesiac v Českej republike, alebo tri týždne na Slovensku a týždeň v Českej republike, čo otec popiera a tvrdí, že matka bola s dieťaťom v období od 31.12.2020 do 14.06.2023 každý deň na území Českej republiky v J., resp. že od roku 2021 do 14.06.2023 boli možno dve – tri obdobia, kedy odišla na dva týždne na Slovensko, a to kvôli zdravotnému stavu svojej matky. Nejasným zostáva aj ustálenie doby, odkedy rodičia nezdíeľali spoločnú domácnosť po návrate matky so synom do J., keď otec uvádzal, že tomu tak bolo od mája 2022, kedy sa definitívne odsťahoval, a matka uvádzala, že otec nebýval v byte J. K. už od 01.01.2022. Po odsťahovaní sa zo spoločnej domácnosti otec kúpil ďalší byt v blízkosti tohto bytu tak, aby dieťa malo oboch rodičov vo svojej blízkosti. Ďalšie rozpory sa týkajú tvrdenia matky, že otec nevykonával právo starostlivosti o dieťa podľa čl. 3 písm. b) Haagskeho dohovoru a bola to ona, ktorá starostlivosť o dieťa vykonávala, čo otec vylučoval, keďže je otcom, ktorý je zapísaný v rodnom liste maloletého dieťaťa a rodičia žili v spoločnej domácnosti.

25. Podstatným pre rozhodnutie potom je posúdenie obvyklého pobytu maloletého dieťaťa pred jeho premiestnením na územie Slovenskej republiky, pri ktorom je nutné zohľadniť osobitosti daného prípadu zisteného vykonaným dokazovaním a jeho dôsledným vyhodnotením. V danej veci súd prvej inštancie svoje skutkové zistenia uviedol v ods. 10 až 21 odôvodnenia rozhodnutia a na ich základe dospel k záveru, že otec súhlasil s obvyklým pobytom maloletého dieťaťa v Slovenskej republike, keďže sám matku s dieťaťom do B. v júni 2020 priviezol a dieťa navštevoval alebo si ho brával na päť dní v mesiaci. Do J. maloleté dieťa s matkou chodilo za účelom stretnutí s otcom, prípadne tam s matkou pobudlo za účelom pokusu o obnovu rodiny, čo sa nepodarilo, keď sa otec rozhodol pre vzťah s inou ženou, s ktorou má maloleté dieťa.

26. Odvolací súd sa s týmto záverom súdu prvej inštancie nemôže v danom štádiu konania súhlasiť z dôvodu, že súd prvej inštancie pri posudzovaní veci nezohľadnil všetky podstatné okolnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania a pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania sa nezameral na zodpovedanie všetkých, pre rozhodnutie podstatných skutočností. V danej veci je nesporné, že rodičia s maloletým dieťaťom bývali v Českej republike od narodenia dieťaťa až do júna 2020, odkedy sa matka s dieťaťom zdržiavala na Slovensku, a to až do 31.12.2020, kedy sa vrátila späť do J. do bytu otca na adrese J. K. XXX/XX L. J. X, kde podľa vyjadrenia matky bývali s dieťaťom dva týždne a dva týždne bývali v B., čo otec popieral. K definitívnemu odchodu matky s dieťaťom z Českej republiky došlo dňa 16.05.2023, pričom malo ísť o návštevu rodiny na Slovensku a dňa 14.06.2023 sa mali vrátiť späť do J., čomu predchádzala intenzívna komunikácia rodičov, v ktorej otec jasne vyjadril svoj nesúhlas s trvalým presťahovaním dieťaťa na Slovensko. Matka argumentovala tým, že v J. nemá so synom žiadne zázemie, nemajú tam vybudované žiadne sociálne, pracovné, či rodinné zázemie, žiadny spoločný domov, ani finančné prostriedky na život vo veľkomeste ako je J.. Túto argumentáciu matky však bolo potrebné posúdiť a vyhodnotiť s ohľadom na vykonané dokazovanie, keď nebolo sporné, že matka sa s maloletým dieťaťom zdržiavala v J. v byte otca, ktorý zároveň finančne zabezpečoval potreby rodiny (matka popisovala finančnú závislosť od otca), maloleté dieťa, ktoré má české i slovenské občianstvo, bolo v Českej republike zdravotne poistené, malo tu svoju pediatričku (M. T. D.), u ktorej absolvovalo preventívne prehliadky, ktorá zároveň v potvrdení poskytla prehľad fyzických návštev maloletého dieťaťa v jej ambulancii, naproti čomu M. M. J. (ktorý bol podľa tvrdenia matky pediatrom maloletého dieťaťa na Slovensku) v potvrdení len uviedol, že ho dieťa navštevovalo opakovane, z čoho nie je možné ustáliť nielen začiatok, či koniec poskytovania zdravotnej starostlivosti, ale ani počet návštev dieťaťa v jeho ambulancii. Maloleté dieťa navštevovalo v J. predškolský klub N., G. M., kam nastúpilo k dochádzke dňa 31.05.2021 a do klubu pravidelne dochádzalo, ako aj voľnočasové aktivity (plávanie v Anahite, rugby v Rugby Club J., kurzy organizované klubom Q. D. a M. X P. v J.), o ktorých otec predložil dôkazy a s ktorými sa súd prvej inštancie nevysporiadal (s výnimkou jedného odseku 51, že nešlo o materskú školu, kde by prebiehalo riadne predprimárne vzdelávanie, ale o tzv. detský klub – herňu). Naproti tomu sa zaoberal tým, že maloleté dieťa od septembra 2023 navštevuje Materskú školu B. B. 1 L. B., teda okolnosťami, ktoré nastali až po premiestnení maloletého dieťaťa matkou na Slovensko. Matka bola

zamestnaná v jednej z otcových firiem, resp. firme, kde má otec majetkovú účasť (N. H. A., so sídlom na Slovensku), pričom malo ísť o fiktívne zamestnanie). V období od 13.04.2021 do 25.08.2022 pracovala primárne pre spoločnosť Q. E. B., A., so sídlom v Prahe a Q. E. N., A. na dohodu o vykonaní práce na polovičný pracovný úväzok.

27. Vo vzťahu k matke súd prvej inštancie pri hodnotení dôkazov nevyhodnotil tvrdenia matky, že svoj pobyt v J. viazala výlučne na trvanie partnerského vzťahu s otcom („skúšobné obdobie“), ktoré by vo vzťahu k určeniu obvyklého pobytu maloletého dieťaťa pred jeho premiestnením ani nemalo mať logický význam, nakoľko jeho akceptovanie by znamenalo nadradenie záujmu jedného rodiča nad záujem druhého rodiča a maloletého dieťaťa. Súd prvej inštancie pri hodnotení väzieb matky a dieťaťa k Českej republike neskúmal (v nadväznosti na zistenia vyplývajúce z vykonaného dokazovania) reálnu mieru ich začlenenia sa na území Českej republiky, mieru stability, resp. pravidelnosti ich pobytu na území Českej republiky, a to i napriek tomu, že matka poprela tvrdenia otca, že rodičia plánovali svoj život výlučne v Českej republike, ktoré sú v rozpore s tým, že matka sa rozhodla s maloletým dieťaťom vrátiť do J. dňa 31.12.2020, aby spolu s otcom obnovili svoj partnerský vzťah a život v spoločnej domácnosti. Opomenul, že zamestnanie matky v Českej republike a po jeho strate hľadanie si nového zamestnania v Českej republike, ako aj okolnosť, že po tom, čo sa otec definitívne odsťahoval zo spoločnej domácnosti (zrejme máj 2022) zotrvala v byte otca v J. ešte rok, môže byť (pri spornosti tvrdení oboch rodičov týkajúcich sa ich budúcnosti, resp. miesta ich ďalšieho života) jedným z faktorov smerujúcim k úvahe o tom, že prítomnosť matky so synom v Českej republike nemala dočasný alebo len príležitostný charakter. To, že dieťa bolo prihlásené k trvalému pobytu na adrese na Slovensku, vzhľadom na evidenčný charakter tohto pobytu, nemá v danom prípade bez ďalšieho žiadnu relevanciu. Súd prvej inštancie neskúmal a neposudzoval spôsob a charakter návratov matky so synom na Slovensko, t. j. či sa jednalo o bežnú rodinnú návštevu rodičov matky, resp. návštevu starej matky maloletého dieťaťa zo strany matky z dôvodu jej ochorenia, príp. iných členov rodiny, alebo či sa matka so synom v mieste ich evidovaného trvalého bydliska aj reálne zdržiavala s úmyslom mať v ňom (aj po 31.12.2020) stále a obvyklé centrum svojich záujmov.

28. Pojem „obvyklý pobyt“ sa v sa v zásade vyznačuje dvomi prvkami, a to jednak vôľou dotknutej osoby zriadiť zvyčajné centrum svojich záujmov na určenom mieste a jednak prítomnosťou, ktorá predstavuje dostatočný stupeň stability na území dotknutého členského štátu (rozsudok Súdneho dvora z 25.11.2021, IB, C-289/20, EU:C:2021:955, bod 57). Súdny dvor považuje sociálne a rodinné prostredie rodičov dieťaťa za základné kritérium určenia miesta obvyklého pobytu tohto dieťaťa. V prípade, že je dieťa v nízkom veku, jeho prostredie je v podstate rodina, ktorá je determinovaná referenčnou osobou alebo osobami, s ktorými žije, ktoré ho naozaj opatrujú a starajú sa o neho, s ktorými dieťa zdieľa nevyhnutne sociálne a rodinné prostredie. V dôsledku toho treba zohľadniť najmä jednak dĺžku, pravidelnosť, podmienky a dôvody pobytu tohto rodiča (rodičov) na území členského štátu a jednak geografické a rodinné korene, ako aj rodinné a sociálne väzby, ktoré tento rodič (rodičia) a dieťa udržiavajú (porov. rozsudok z 22. 12. 2010, Mercredi, C-497/10 PPU, EU:C:2010:829, body 54 až 56).

29. Vychádzajúc z uvedeného, v prejednávacom prípade súd prvej inštancie pri rozhodovaní tieto kritéria nezohľadňoval a zrozumiteľným spôsobom nevysvetlil, z akých dôvodov sa nevysporiadal s rodinným prostredím maloletého dieťaťa. V odôvodnení rozhodnutia plne rezignoval na potrebu vysporiadania sa s rozpornými tvrdeniami rodičov, ktorí obdobie od 31.12.2020 do mája 2023 popisovali rozdielne, čo sa týkalo dĺžky a frekvencie pobytov matky so synom tak na Slovensku, ako aj v Českej republike, tvrdením otca, že či už spoločne s matkou, alebo po rozpade partnerského vzťahu v blízkosti svojich bydlísk plánovali život dieťaťa v Českej republike, že matka so synom odchádzala na Slovensko na návštevu svojej rodiny, či priateľov, prípadne v súvislosti s návštevou lekárov matky, či v súvislosti s ochorením jej matky, že ďalšieho pediatra a návštevu predškolského zariadenia matka na Slovensku vybavovala bez jeho vedomia a súhlasu a v kontexte zistených skutkových okolností týkajúcich sa maloletého dieťaťa uvedených v predchádzajúcom odseku aj na určenie obvyklého pobytu maloletého dieťaťa pred jeho premiestnením, vykazujúcim určitú stabilitu, resp. pravidelnosť.

Hoci Nariadenie priamo upravuje právo dieťaťa vyjadriť svoj názor v konaní o návrat, tento názor dieťaťa nebol súdom prvej inštancie v predmetnom konaní zisťovaný a tento postup nebol súdom ani zdôvodnený, teda nie je zrejmé, či k nemu súd nepristúpil preto, že sa to vzhľadom na jeho vek alebo stupeň vyspelosti nejavilo vhodné.

30. V nadväznosti na uvedené považuje odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie za nespĺňajúce zákonné náležitosti predpísané v ust. § 220 ods. 2 v spojení s § 234 ods. 2 CSP, nakoľko v ňom absentujú všetky dôvody, na ktorých konajúci súd svoje rozhodnutie založil, majúce pritom podstatný význam pre jeho skutkové a právne posúdenie, zároveň za rozhodnutie vydané za stavu, kedy súd prvej inštancie k pre rozhodnutie podstatným skutkovým tvrdeniam a právnym argumentom nezaujal jednoznačné stanovisko a kedy sa jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom nevyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré boli pre rozhodnutie o návrhu otca uplatnenom v konaní podľa ust. § 123 a nasl. CMP podstatné a právne významné. Na základe uvedeného rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušil a podľa ust. § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Úlohou prvoinštančného súdu bude pri ďalšom prejednaní veci opakovane posúdiť a ustáliť otázky naznačené odvolacím súdom v predchádzajúcej časti rozhodnutia, ktorého právnym názorom je podľa ust. § 391 ods. 2 CSP viazaný (aj s prípadným doplnením dokazovania), pri vyhodnotení výsledkov dokazovania (vysporiadajúc sa s dôkazmi predloženými účastníkmi konania v odvolacom konaní), so sústredením sa na sporné otázky, ako aj odvolacie argumenty otca a po ustálení, či je na prejednávanej prípad možné aplikovať ustanovenia Haagskeho dohovoru, zvolí svoj ďalší postup a opätovne o návrhu otca rozhodne a odôvodní rozhodnutie tak, aby toto zodpovedalo ust. § 220 ods. 2 v spojení s § 234 ods. 2 CSP.

V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne o náhrade trov konania (§ 396 ods. 3 CSP).

31. Odvolací súd súčasne dáva súdu prvej inštancie do pozornosti chyby v písaní, ktorých sa dopustil v záhlaví odvolaní napadnutého uznesenia uvedením nesprávneho priezviska matky, dátumu narodenia a štátnej príslušnosti navrhovateľa (otca).

32. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 CMP, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).